

Kallelse

Onsdag 2022-11-30

Klockan 09:00-12:00

Lokal "Dialogen", Rådhusplanaden 6 A

Kallade:

Bygderådet Umeå: Alf Söderlund, Birgitta Jonsson, Jannice Persson, Eva Lindman

Västerbottens idrottsförbund: Niclas Bromark, Mikael Eriksson

Enskild förening på Umeå landsbygd: Maria Bergstén Stöckebygdens Utveckling, Joar Sandström
Holmöns utvecklingsforum

Företagarna Umeå: Johanna Engström, Torbjörn Wennebro

LRF Umeå: Per-Gunnar Olofsson, Inger Edlund

Enskilt företag på Umeå landsbygd: Kristina Johansson, Emma Börnerberg

Umeå universitet: Charlotta Hedberg

SLU: Gun Lidestav

Umeå kommun: Mikael Berglund, Mattias Larsson, Bore Sköld, Elmer Eriksson

Jennie Bergvall Kalén handläggare, Linn Alexandersson sekreterare

Inbjuden gäst: Karin Björk, Näringslivsavdelningen

LBR:s mötesagenda är indelad enligt dessa kategorier:

Förutsättningar: ex. infrastruktur, kommunikationer, byggande, service

Lokalt näringsliv: företagande, ex. besöksnäring, skogs- och lantbruk

Hållbar utveckling: ex. miljö/klimat, attraktivitet, kultur, föreningsliv, jämställdhet, mångfald

Övergripande

Ärende	Omfattning
Agenda:	<ul style="list-style-type: none"> • 09.00- 09.15 Presentation nya ledamöter Emma Bornerberg är ny i rådet och företräder lokala näringslivet på platsen "enskild företagare". Emma har ett eget företag inom bygg och inredning och är bosatt i Tavelsjö. Hon ritat bland annat hus och tar fram tomtritningar. Numera är Emma också anställd. • 09.15-09.20 Val av justerare Per Gunnar valdes för att justera protokollet. • 09.20-09.40 Tillkommande punkt på dagordningen: barnomsorgen på kort och lång sikt i Rödåsel och Tavelsjö Torbjörn berättade om den utdragna processen att ordna med förskoleplatser i Tavelsjö och Rödåsel, som idag har stor platsbrist. En tillfällig lösning finns till stånd i Tavelsjö genom en lokal som Umeå kommun fått erbjudande att hyra. Processen har tagit tid och det har väckt stor frustration bland föräldrar och boende i byarna. Kommunen måste agera snabbt om inte lokalen ska läggas ut till försäljning. LBR beslutade att berörda tjänstepersoner på kommunen får återkoppla till rådet i en skriftlig rapport om vad Umeå kommun gör i frågan, hur tidsplanen ser ut och varför det tar så lång tid. Vid nästa möte ska frågan om långsiktig lösning diskuteras, men då mer generellt och inte bara med utgångspunkt i Rödåsel och Tavelsjö. • 09.20-09.40 Nulägesrapport från arbetsgrupperna <ul style="list-style-type: none"> ○ Bostadsbyggande <i>Torbjörn, Alf, Joar, Mikael B</i> Arbetsgruppen har deltagit i en workshop kring revideringen av dokumentet "Byggande i byarna". Umeå kommuns bostadsförsörjningsprogram är nu antaget, Bygderådet inkom med ett yttrande och en extra sittning med projektledaren för programmet hölls med arbetsgruppen.

Efter valet har det skett en del förändringar i Byggnadsnämnden: 8 ledamöter blir kvar och 14 nya tillkommer.

- **Föreningsliv**

Maria, Mikael E, Jennie

Arbetsgruppen inte träffats sen förra rådsmötet. Dock har "skrivarverkstan" som gruppen planerade och genomfördes i Stöcke som ett sätt att hjälpa föreningar att söka stöd för sina idéer, resulterat i flera ansökningar. Sista ansökningsdag för landsbygdsstödet var 4 december och cirka 20 ansökningar inkom. Det är ännu osäker om landsbygdsstödet kommer finnas kvar under 2023.

LBR konstaterade att det är viktigt med enkla medel som byar kan söka för att jobba med mindre lokala utvecklingsprojekt.

- **Lokal livsmedelsproduktion**

Kristina, Charlotta, Jennie

Gruppen har inte haft fler träffar sen förra rådsmötet. Kunskapsseminariet i höstas om lokal mat blev mycket uppskattat. Nu har Umeå kommuns åtgärdsprogram för miljömålen antagits, vilket gör att det kommer jobbas med många frågor kopplat till lokal mat framöver. 4–5 mål berör lokalproducerad mat. Här kan LBR fortsatt vara en stärkande kraft i arbetet framgent.

Inspel: Viktigt att skapa nätverk med andra kommuner för att få ta del av goda exempel.

Skellefteå har testat en spännande modell, bra att kolla hur dom jobbar.

- **09:40-09:55 Byaskolor och forskning**

Kunskapsseminarium under 2023?

Alf och Mikael

Beredningsgruppen har diskuterat ett förslag om att ordna ett kunskapsseminarium under 2023 om hur digitala läromedel och lösningar kan stärka och upprätthålla kvalitén i byskolor. Målgrupp ska vara politiker och tjänstepersoner som jobbar med frågan.

Upptagningsområdet kan vara hela Umeåregionen (Umeå

och kranskommuner).

LBR ställde sig positiva till förslaget. Charlotta via Umeå universitet erbjöd sig att hjälpa till på de sätt som går.

Inspel: Hakkas skola i Gällivare jobbar med lärare på distans. Det är kanske en skola man kan använda som inspiration.

Viktigt att bjuda in till ett seminarium där man är öppen för att diskutera många frågor, inte driva en agenda.

I övrigt informerade Mikael om att Elmer kommer sitta i för- och grundskolenämnden kommande mandatperiod, vilket blir en viktig koppling för LBR.

- 09:55-10:10 **Fika**
- 10:10-10:40 **Stående punkter från landsbygdsutvecklarna:**

- Leader

Jennie berättade att strategins alla delar är klara och att ansökan del 2 gjorts till Jordbruksverket. Det som händer närmast är en extrastämma där den nya leader-styrelsen tillsätts. Därefter ska kanslipersonal anställas och verksamhetskontor upprättas. Först när dessa praktiska bitar är på plats kommer leaderområdet kunna börja bevilja pengar under 2023.

- **Projekt Lokal samverkan för stärkt service på Umeå landsbygd**

Linn berättade att projektet startat upp och som ett första steg har man besökt samtliga butiker för att lyssna in behoven som butikerna har. I nästa steg kommer Linn och Jennie tillsammans med butikerna bjuda in till informationsträffar för lokala föreningar och nyckelaktörer för att informera om projektet samt för att lyssna in vilket arbete som pågår på orterna Botsmark, Sörmjölle, Överboda och på Holmön.

Mycket arbete pågår redan som projektet kan ta avstamp i. Exempelvis har Holmön genomfört en lokal ekonomisk analys, Sörmjölle har tagit fram ett visionsarbete för hur de vill att Sörmjölle ska se ut 2030 och i Överboda har intresseföreningen gjort en utbudsinventering kring butikens sortiment och annan service.

Utöver ovanstående har samtliga butiker flaggat för att i projektet vill få mer information och kunskap om hybridlösningar, paketskåp och lokal upphandling.

Inspel: tipsa butikerna om att de kan få energirådgivning av Umeå Kommun. Det kan minska kostnaderna att se över energianvändningen, ex. kylbyte och solceller. Skråmträsk bra exempel att titta på.

- Revidering landsbygdsprogram: sammanfattning av sommarens intervjuer

Linn berättade att hon under sommaren genomfört 24 intervjuer för att samla in information till revideringen av Umeå Kommuns landsbygdsprogram. $\frac{3}{4}$ av informanterna har representerat en förening och $\frac{1}{4}$ har representerat ett företag. Intervjuernas upptagningsområde har utgått från Umeå Kommuns 7 nyckelkodsområden. De trender som Linn sett är följande utifrån målområdena som landsbygdsprogrammet är uppdelat i:

Attraktiva livsmiljöer:

- Värna om landsbygdskaraktären när det byggs
- Åkrar och mark växer igen, vilket skapar ett dåligt intryck

Starkt lokalt näringsliv

- Mer utbildning och vägledning efterfrågas av Umeå kommun inom olika områden
- Efterfrågas mer lokal upphandling av varor och tjänster

Väl fungerande offentlig service

- Lägenheter och trygghetsboende för äldre efterfrågas i många byar
- Filialer av Seniortorgetts verksamhet efterfrågas i byarna (aktiviteter och verksamhet riktad mot äldre)

Goda kommunikationer

- Bussturer är inte anpassade för arbetspendling
- Svårt att ta sig till besöksmål med bussar

Aktiv lokal utveckling

- Föreningslivet blir alltmer digitaliserat
- Feriejobbare via Umeå kommun upplevs positivt

- Behovsanalys Holmön

Jennie berättade att hon jobbar med en behovsanalys för Holmötrafiken. Bakgrunden är att Länsstyrelsen och Trafikverket fått i uppdrag av regeringen att utvärdera Holmöförbindelserna, hur de funkar hittills och om de bör förändras för att ske på ett hållbart och effektivt sätt. Utvärderingen ska vara klar och återrapporteras till regeringen senast 31 maj 2023.

Som en del i detta har Länsstyrelsen och Trafikverket ombett Umeå kommun att leverera ett underlag som visar hur behoven av transporter ser ut på ön idag, samt vilka behov som finns för den önskade framtida utvecklingen. Behovsanalysarbetet bygger på en digital enkät som boende och verksamma på Holmön fått svara på under hösten, med totalt 216 svarande. Enkätsvaren kompletteras även med muntliga dialoger med boende och verksamma på ön. Behovsanalysen ska beslutas i kommunstyrelsen i januari innan den överlämnas till Länsstyrelsen och Trafikverket för fortsatt arbete.

Jennie ger en uppdatering om arbetet på nästa LBR-möte.

- 11:40-11:45 **Turismprogrammet Umeå universitet**
Kommande förändringar av programmet

Charlotta

Turistprogrammet lägger ned. För få sökande. Trend nationellt. Pandemin kan ha varit en dödsstöt. Haft en workshop där man pratat om att skapa ett alternativ.

Inspel: Bekymmersamt. Kvalificerad yrkesutbildning kanske kan vara bra för att driva sån här verksamhet, ett lättare alternativ.

Charlotta informerade också om att Umeå universitet ska erbjuda en 10 veckors-kurs om regional utveckling, kan vara intressant för LBR.

- 10:45-11:10 **Vad händer på Norrbyskär?**

Karin Björk, näringslivsutvecklare.

Karin berättade om kommunens arbete med Norrbyskär, vad det finns för utvecklingstankar bortsett från saneringen. LBR fick en presentation om vart man är i processen och vilka man har dialog med.

Presentationen som visades skickas ut till ledamöterna.

- **11:10-11:40 Utvärdering av året som varit, gemensam bakåt- och framåtblick**

LBR körde en gemensam runda där alla ledamöter fick reflektera över hur verksamhetsåret varit.

Det konstaterades också att det finns en ambition om ett rullande schema för hur ledamöterna byts ut som går i linje med mandatperioderna. Eftersom LBR startade i mitten av förra mandatperioden så görs ingen förändring nu. De politiska företrädarna kan dock komma att ändras under nästa år. De organisationer som finns representerade i LBR får givetvis själva byta ut sina ledamöter vid behov.

Reflektioner:

Gått fort. Superkul att ses fysiskt. Bra med arbetsgrupper. Tycker det finns möjlighet att påverka vilka frågor som kommer upp på agendan.

De ämnen som finns inom LBR känns otroligt spännande.

Vi har en bredd, man får insikt i frågor som man inte har mycket kontakter i sen tidigare. Framåt drivande.

Roligt forum att vara med i. Går att nå fram med sin åsikt. Höra läget i olika byar, dra lärdom av varandra. Spännande framåt hur mat-frågan kommer tas vidare.

LBR har bidragit till att lyfta upp landsbygdsfrågorna på agendan. Viktigt med inspel till dom som har makten, i den andan vi borde jobba. Sen kan vi se över om det finns akuta frågor vi behöver diskutera. Bra att lägga mötena runt om i byarna. Pandemin har hjälpt oss att lyfta upp landsbygden.

Omvärlden gör att livsmedelsstrategin är än mer viktig. Sett hemskt lite verkstad hittills. Här har landsbygden och företag möjlighet att producera själva. Mycket prat men lite konkret kring livsmedelsstrategin.

Inspel: ofta när vi pratar mat är det fokus på djurproduktion. En het debatt om hur man kan minska köttkonsumtionen, ex. proteinrikt mjöl. Viktigt att titta på båda delar. Självförsörjningsgraden som måste öka.

Har lärt mig mycket och hoppas att vi kan fortsätta i den andan. Förhoppning om att vi kan göra och betyda ännu mer. Tack vare att LBR finns får man kontakter ut till olika byar.

Lärorikt. Kontaktskapande, att man förstår vägarna mellan föreningarna men också till kommunen.

Allmänbildande. För universiteten är det speciellt för det finns en förväntan på oss att samverka med andra delar av samhället, det här är en utmärkt arena för det.

Tycker vi ligger i bättre fas nu: kan vara med och påverka innan saker ska beslutas i kommunen. Viktigt för oss alla att vara steget före.

Intressant och roligt.

Inspirerande. Tar med mig idéer och erfarenheter från LBR när jag pratar landsbygdsfrågor hemma. Fick besked från Formas att vår ansökan om forskarskola blev inte godkänd. Beredd att göra nya försök, kraftsamla och ta nya tag om en kommunforsarskola. Samverkan och synergier mellan kommuner, kommunal LBU och universitet, ska kunna bli mer konkret.

Inspel: bara att initiativet till ansökan togs blev bevis på att det ger mycket att öppna upp dörrar för akademien i dessa frågor.

Vi sitter på mycket kompetens och erfarenhet, och att vi på kommunen ska bli bättre på att nyttja det i vårt arbete. Nyttja resurserna här inne en nyckel för mitt arbete.

Kul och stort engagemang. Utveckla att öka kontaktytorna och se vad som är på gång, vara proaktiva.

- **11:40-11:50 Mötestider 2023**
Förslag i tabell nedan. Första LBR-mötet blir den 14 februari och då spikar vi resten av datumen.
- **Reseersättning och uppgifter nya ledamöter**
Påminnelse om att mejla Jennie ifall ni vill ha reseersättning. Mejla hur långt ni kört och bifoga ev.

	<p>parkeringskvitto.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 11:50-12.00 Övrigt
--	--

Mötestider 2023, förslag:

Beredningsgruppsmöten: onsdagar kl. 10-12	Rådsmöten: onsdagar kl. 09-12	Övriga möten? Ex. studiebesök
24 januari	14 februari – <i>då bestämmer vi övriga datum!</i>	
12 april	3 maj	
30 augusti	21 september	
16 november	6 december	

Kallat av:

Jennie Bergvall Kalén, handläggare samt Mikael Berglund, ordförande.

Webb: www.umea.se/lbr